

RELAȚIA DINTRE PROFILUL DE PERSONALITATE ȘI STRATEGIILE DE ABORDARE A CONFLICTULUI LA STUDENȚI

Angela VERDEȘ, dr., conf. univ.

Summary

The research from this article presents the influence of personality on solving conflicts in students. this study allows us to identify the personality and the strategic contacts that students use in conflict situations. Confrontation is determined of following factors of personality: intelligence, trends of domination, high strength of superego, radicalism of own ideas and high and frequent tension. Colaboration is influenced by confident attitude, self-doubt, low level of integration in society, and in the group of friends, expansiveness, emotional stability, low sociability and hypersensitivity. Determinants of compromise are: intelligence, expansiveness, a high level of integration and distrust in own power.

Societatea umană implică neapărat interrelaționarea dintre oameni, iar conflictul este o unitate indispensabilă în cadrul acestei interacțiuni. Oricât nu am depune eforturi pentru a realiza o comunicare și o relaționare eficientă, oricum se întâmplă să apară conflicte.

Conflictul este privit ca „o situație în care oamenii interdependenți prezintă diferențe (manifeste sau latente) în ceea ce privește satisfacerea nevoilor și intereselor individuale și interferează în procesul de îndeplinire a acestor scopuri.” (Constantin – Stoica A., 2004)

Deci, relațiile conflictuale dintre oameni sunt de neevitat, dar este important de a utiliza acea strategie de rezolvare a conflictului, care pare cea mai constructivă situația dată. Astfel, modul în care reacționează individul la conflict și strategiile utilizate de acesta, a și făcut scopul de bază a lucrării de față. Întrebarea apărută era: „care sunt factorii de personalitate care îl determină pe un individ să utilizeze o strategie de abordare a conflictului, în locul alteia?”

Pentru realizarea scopului propus, am aplicat Testul de evaluare a conflictelor Thomas-Kilmann și Chestionarul 16 factori primari - 16 PFQ. Eșantionul experimental cuprinde 71 de subiecți cu vârsta cuprinsă între 21 și 22 de ani, studenți la facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, anul III de studii.

Studiul corelativ dintre strategiile de rezolvare a conflictului (confruntare, colaborare, compromis) și factorii de personalitate, a permis identificarea unei legături directe, semnificative.

Legătura dintre *inteligentă* și *confruntare* este reprezentată de coeficientul de corelație, de $r=0,55$, $p=0,05$. Coeficientul obținut ilustrează o legătură direct proporțională dintre aceste două variabile: cu cât nivelul de inteligentă este mai mare, cu atât subiectul va tinde spre confruntare în situațiile conflictuale, menținându-și punctul său de vedere.

Între *dominare* și *confruntare*, ca strategie de rezolvare a conflictului, s-a obținut un coeficient de corelație egal cu $r=0,393$, $p=0,01$. Aceasta indică o legătură direct proporțională între *dominare* și *confruntare*. Astfel, tendința dominantă a tinerilor îi determină pe aceștia să utilizeze mai frecvent confruntarea în relațiile de conflict, decât celelalte strategii.

Coeficientul de corelație dintre *forța supraeului* și *confruntare* este de $r=0,681$, $p=0,05$. Coeficientul menționat ilustrează o corelație direct proporțională dintre aceste variabile. Adică, cu cât studentul va deține o forță relativ înaltă a supraeului, cu atât acesta va utiliza confruntarea în situațiile de conflict.

Tabloul pentru a doua strategie de rezolvare a conflictului, colaborarea, este următorul. Colaborarea corelează cu următorii factori de personalitate: schizotimie, stabilitate emoțională și terdialitate.

Legătura de corelație dintre *schizotimie* și *colaborare* este ilustrată de coeficientul $r=-0,328$, $p=0,001$. Acest coeficient denotă o legătură invers proporțională dintre schizotimie și colaborare. Cu cât subiectul va fi mai închis în sine, hipersensibil, rece emoțional, cu atât va utiliza mai puțin în colaborarea ca strategie de rezolvare a conflictului.

Între *stabilitate emoțională* și *colaborare* s-a obținut un coeficient de corelație de $r=0,355$, $p=0,002$. Coeficientul obținut ilustrează o legătură direct proporțională dintre acestea: dacă subiectul își va controla emoțiile, va fi stabil emoțional, el va utiliza mai frecvent colaborarea în situațiile conflictuale și tensionate.

Pentru *terdialitate* și *colaborare*, s-a obținut un coeficient de $r=0,482$, $p=0,01$. Acest coeficient determină o legătură semnificativă, direct proporțională între aceste două variabile. Cu cât subiectul va fi mai închis în sine, nesociabil, tinzând spre timiditate, cu atât el va utiliza colaborarea în relațiile de conflict.

Compromisul, ca strategie de rezolvare a conflictului, corelează cu: inteligența și expansivitatea.

Astfel, relația dintre *inteligență* și *compromis* este reprezentată de coeficientul de $r=0,344$, $p=0,01$. Acesta denotă o legătură semnificativă, direct proporțională dintre inteligență și compromis. Cu cât nivelul de inteligență este mai mare și subiecții vor fi apti și de a se orienta în conflict, cu atât ei vor soluționa un conflict, recurgând la compromis.

Între *expansivitate* și *compromis* s-a obținut un coeficient de corelație de $r=0,862$, $p=0,01$. Acest coeficient indică o legătură puternic semnificativă dintre expansivitate și compromis. Subiecții comunicabili, plini de voie bună, sociabili, care vorbesc clar și concis, vor utiliza mai des compromisul decât celelalte strategii de rezolvare.

În urma studiului corelativ, s-a obținut o legătură direct proporțională, semnificativă între confruntare, radicalism și tensiune energetică. Coeficientul de corelație dintre *radicalism* și *confruntare* este egal cu $r=0,32$, $p=0,05$. Coeficientul obținut denotă o legătură direct proporțională dintre aceste două variabile: cu cât nivelul de radicalism al subiectului crește, cu atât crește și frecvența de utilizare a confruntării ca strategie de abordare a conflictului.

Legătura de corelație dintre *tensiune energetică* și *confruntare*, este confirmată de coeficientul de $r=0,252$, $p=0,05$. Acest coeficient indică o legătură direct proporțională, slab semnificativă dintre tensiune energetică și conflict. Astfel, cu cât tensiunea energetică a subiectului crește cu atât crește și gradul de utilizare a confruntării când se ajunge în situații de conflict.

Între *colaborare* și *atitudinea încrezătoare* a subiectului s-a obținut un coeficient de corelație de $r=0,262$, $p=0,02$, ceea ce determină o legătură direct semnificativă între aceste două variabile. Cu cât subiectul va avea o atitudine mai încrezătoare față de lume și lucrurile ce-l înconjoară, cu atât va utiliza mai frecvent colaborarea ca strategie de soluționare a conflictului.

Coeficientul de corelație dintre încrederea în sine și colaborare este de $r=-0,203$, $p=0,05$, ceea ce denotă o legătură invers proporțională, semnificativă dintre aceste două variabile: o încredere în sine înaltă a subiectului determină o frecvență scăzută de colaborare în situațiile conflictuale.

Relația dintre *nivelul de integrare* și *colaborare* este ilustrată de coeficientul de corelație de $r=0,234$, $p=0,05$. Acest coeficient ilustrează o legătură directă semnificativă dintre nivelul de integrare a subiectului și colaborare. Astfel, un nivel înalt de integrare determină și o pondere mare a utilizării colaborării în situațiile de conflict.

Compromisul, ca strategie de abordare a conflictului corelează direct cu integrarea subiectului și invers proporțional cu atitudinea încrezătoare. Astfel, legătura dintre *atitudinea încrezătoare* a subiectului și *compromis* este ilustrată de coeficientul de $r=-0,29$, $p=0,001$, ceea ce denotă o relație invers proporțională dintre aceste două variabile. Cu cât subiectul va avea o atitudine încrezătoare față de sine și situația conflictuală, cu atât el va tinde la utilizarea tot mai rar a compromisului, făcând uz de celelalte strategii de rezolvare a conflictului.

Între *integrarea* subiectului și *compromis* s-a obținut un coeficient de corelație de $r=0,41$, $p=0,01$. Coeficientul obținut ilustrează o legătură direct proporțională dintre aceste două variabile. Astfel, mărirea cotelor de integrare a subiectului în societate și în grupul de semeni va duce cu sine la majorarea frecvenței de utilizare a compromisului în situațiile conflictuale.

Concluzionând cele mai sus relatate, putem spune că, confruntarea este determinată de următorii factori de personalitate: inteligență, tendință de dominare, forță înaltă a supraeului, radicalism privind propriile idei și o tensiune ridicată și frecventă.

Colaborarea este influențată de: atitudine încrezătoare, neîncredere în sine, un nivel redus de integrare a subiectului în societate și grupul de prieteni, expansivitate, stabilitate emoțională, sociabilitate redusă și hipersensibilitate.

Factorii determinanți ai compromisului sunt: inteligența, expansivitatea, un nivel înalt de integrare a subiectului și neîncrederea în propriile forțe.

Bibliografie

1. Allport, G.W., Structura și dezvoltarea personalității, EDP, București, 1981.
2. Constantin – Stoica, A., Neculau, A., (coord.), Psihosociologia rezolvării conflictului, Editura Polirom, Iași, 1998.
3. Constantin – Stoica, A., Conflictul interpersonal. Prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor, Editura Polirom, Iași, 2004.
4. Dafinoiu, I., Personalitatea. Metode de abordare clinică. Observația și interviul, Ed. Polirom, Iași, 2002.
5. Grant, W., Rezolvarea conflictelor, Editura Teora, București, 2002.
6. Гришина, Н.В., Психология конфликта, СПб, 2003.